

El conseller Vila presenta l'exposició *Catalunya Ciutat(s)* sobre la relació de les persones, el paisatge i l'urbanisme

- *Catalunya Ciutat(s)* barreja l'art i l'urbanisme a través d'obres en diferents suports tècnics d'artistes com Perejaume, Marcel·lí Antúnez o Joan Fontcuberta, entre d'altres
- La mostra, que es pot visitar al Museu Marítim de Barcelona entre avui i el proper 26 d'abril, recorre el desplegament del fet urbà a Catalunya des del Noucentisme
- Santi Vila presenta l'exposició com un homenatge a l'ideari de la Mancomunitat i destaca el cicle de conferències i les activitats educatives

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila, ha presentat avui l'exposició *Catalunya Ciutat(s)*, organitzada pel Departament, i que es podrà veure al Museu Marítim de Barcelona entre avui i el 26 d'abril de 2015. La mostra recorre el desplegament de la complexitat humana, urbana i paisatgística de Catalunya des del Noucentisme, tot reflexionant sobre els reptes actuals i abordant els nous paradigmes de futur.

Catalunya Ciutat(s) barreja l'art, l'urbanisme i el paisatgisme a través d'obres en diferents suports tècnics d'artistes i arquitectes com Perejaume, RCR, Marcel·lí Antúnez, Olga Felip Arquitectes o Joan Fontcuberta, entre d'altres.

L'exposició, que s'inclou dins els actes del centenari de la Mancomunitat i del Tricentenari de Catalunya – 1714, està comissariada per l'arquitecte Roger Subirà i compta amb la sotscuradoria del paisatgista Joan Nogué, el crític d'art Ricard Planas i del també arquitecte Fernando Marzà.

La mostra, que disposa del suport d'una desena d'entitats culturals i socials del territori, té dos altres eixos de rellevància a banda de l'expositiu: el cicle de debats, en el qual hi trobem figures destacades del panorama cultural i social, i les activitats educatives gratuïtes adreçades a escolars de primària, secundària i batxillerat. Tots aquests continguts s'aglutinen a través de la pàgina web creada per a l'ocasió: www.catalunyaciutats.cat

Articulada pels artistes Jesús Galdón i Jordi Tolosa amb el disseny gràfic de l'estudi Bis dixit, la mostra fa un recorregut al voltant del desplegament del fet urbà al territori català, partint del Noucentisme per acabar projectant-se cap al futur. És una mirada a mig camí entre l'art, el paisatgisme i l'urbanisme, que recull una nova sensibilitat que aposta per recuperar, des del món urbà, el contacte i els valors del món rural i natural. Per traslladar aquesta reflexió al visitant, l'exposició se serveix d'obres en diferents suports tècnics, des d'escultura a vídeoart, passant per la fotografia, la pintura i el dibuix o les maquetes arquitectòniques, i amb el contrapunt entre peces històriques i d'art contemporani.

L'exposició s'emmarca en la celebració del centenari de la creació de la Mancomunitat, que representa posar la cultura a l'eix de la construcció del país i l'inici dels estudis territorials al Principat. Amb l'impuls modernitzador que impregna el Noucentisme, el gran repte que es plantejava en aquell moment era acabar amb el desequilibri entre la Catalunya urbana, culta i oberta al món, i la Catalunya rural, empobrida, mancada de serveis i d'oportunitats. La tria

d'aquest punt de partida, al tombant entre els segles XIX i XX, en comptes d'un anterior, obeeix a que l'actual configuració del país beu, en gran mesura, del procés industrialitzador que es produí en aquell moment.

Radiografia del territori

Partint d'aquesta base de la modernitat, la mostra fa una radiografia de l'estat actual del territori des del punt de vista de la percepció de les persones sobre el seu entorn, sobre el paisatge que s'ha codificat, sobre l'estructura de ciutats i les infraestructures, n'aborda els reptes actuals i esbossa el nou paradigma que s'endeuina pel futur, centrat en una nova relació entre la persona i el seu entorn, entre el fet urbà i el rural. És, doncs, una exposició amb una visió positiva, que aposta per un nou punt de vista cap el futur que obre un gran ventall de possibilitats i oportunitats.

Llapis i carbó de Puig i Cadafalch "Perspectiva de la plaça de Catalunya", 1923. ANC

La mostra, que ocupa uns 600 m², s'estructura en quatre àmbits:

1- El somni noucentista: Per primer cop, i de la mà d'aquesta corrent de pensament basada en el classicisme, s'introdueixen criteris científics d'anàlisi i es crea el concepte de territori en l'àmbit català i amb diferents vessants, física i econòmica. A banda, la cultura esdevé l'eix nuclear i vertebrador de tot l'ideari que tots els altres àmbits posaran de manifest.

Durant el Noucentisme es defineix també una visió global pel que fa al disseny de les infraestructures i a la distribució dels serveis bàsics que defineixen els

estàndards d'un estat modern. Així, es comença a plantejar la noció d'equilibri territorial i de les infraestructures al servei de la cohesió del país.

D'aquesta manera, la gran batalla d'aquest període serà superar la dicotomia entre una Catalunya urbana, moderna i pròspera, i una Catalunya rural, endarrerida i pobra.

2- Catalunya Ciutats: Un segle després, el projecte noucentista d'equilibri territorial per a Catalunya es considera plenament assolit. Actualment, el país es configura com un sistema de ciutats mitjanes connectades en xarxes i vinculades a grans eixos d'infraestructures, amb Barcelona i la seva àrea metropolitana al capdavant.

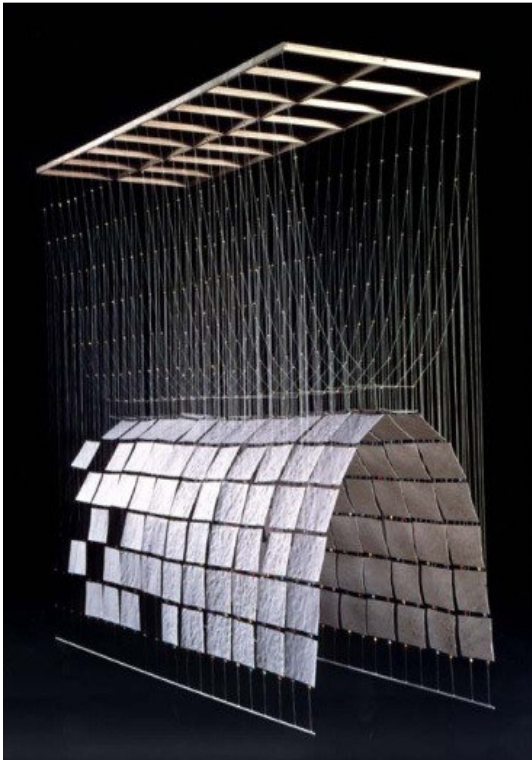
Dins d'aquest àmbit temàtic, l'exposició planteja tot un seguit de reflexions entorn al sistema d'infraestructures, com ara la necessitat d'apostar més per l'optimització que per l'extensió o la connectivitat amb altres regions europees. També s'apunta a la possible obsolescència futura del cotxe i, per tant, a l'oportunitat de replantejar la construcció de nous corredors basats en aquest mode de transport. Finalment, s'inclou el concepte *smart* com a tendència a tenir en compte per a la gestió eficient de l'entorn urbà.

3- Llums i ombres de la modernitat: La ciutat com a estructura hegemònica d'organització de la humanitat a nivell mundial posa sobre la taula un seguit de reptes. Així per exemple, es tracta l'efecte homogeneïtzador de la globalització, la viabilitat futura de les ciutats, les dinàmiques de degradació internes i la proliferació de suburbis inhòspits al voltant de les urbs.

“La fi dels dies”, fotografia de Yurian Quintanas

4- Un nou paradigma: un mosaic de paisatges. El darrer àmbit de l'exposició es projecte cap al futur, acostant el visitant al nou paradigma que s'endevina, en forma d'una relació més harmònica entre la ciutat i la natura. Es proposa repensar la relació entre el món urbà i rural. Aquests territoris podrien acollir activitats a les quals els entorns urbans havien renunciat i a les què ara es dóna un nou valor, com la producció d'energia neta, els aliments de proximitat o l'atenció a la biodiversitat. El gran repte del futur, conclou l'exposició, serà recuperar l'equilibri entre la realitat urbana i un país privilegiat des del punt de vista de la seva riquesa paisatgística i les oportunitats econòmiques i socials que això comporta.

Escultura, Jesús Galdón

Fotografia "Sunyer", de Perejaume

Cicle de debats

Catalunya Ciutat(s) es completa amb un cicle de cinc debats, que se celebraran entre el mesos de gener i març del 2015 a diferents espais de Barcelona amb la participació d'especialistes en les respectives àrees temàtiques:

- **País, paisatge i futur**
20 de gener a La Virreina.
- **Ciutat, territori. Territori, ciutat,**

10 de febrer a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

- **Els espais de la vida quotidiana. Cultura, art, hàbitat i lloc**
17 de febrer a l'Arts Santa Mònica.
- **Nous mapes, noves architectures, nous imaginaris**
el 31 de març al CCCB.
- **L'arquitectura com a territori de la història**
principis de març al COAC.

El contingut de tots els debats quedarà recollit al catàleg de la mostra, que es presentarà el mes d'abril de 2015.

- **Catalunya Ciutat(s)**
23 d'abril al Museu Marítim de Barcelona.

Activitats educatives i visites a l'exposició

Les activitats educatives aniran a adreçades a escoles de primària, secundària i batxillerat i es centraran a com l'emergència d'una relació més harmònica entre home i natura ofereix l'oportunitat de vertebrar un territori d'acord amb una nova sensibilitat. Estan previstes un centenar de visites a escolars i una cinquantena de visites a l'exposició per part de particulars.

Tipologia d'activitat: Visita dinamitzada. Durada: 1h i 15 minuts.

Horari visites: De dilluns a divendres a les 10h, a les 11h 30min, a les 15h i a les 16h 30 min. Activitat gratuïta amb reserva prèvia.

Inscripció (a partir del 15 de desembre de 2014): Telf. 93 459 24 50 (de dilluns a divendres de les 10h a les 15h) / E-mail: catalunyaciutats@agoraserveis.com

Places limitades i amb reserva prèvia trucant al telèfon 93 459 24 50 o catalunyaciutats@agoraserveis.com

Organitza

Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Amb el suport

Museu Marítim de Barcelona

Observatori del Paisatge de Catalunya
Incasòl - Institut Català del Sòl
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Amb el patrocini

Fundació Agbar
Fundació Abertis
Abertis autopistes

Amb la col·laboració

Arts Santa Mònica
Bonart Cultural
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona
Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
Fundació FCBarcelona
Fundació Lluís Coromina
La Virreina - centre de la imatge

Dins el marc de

Tricentenari de Catalunya - 1714-2014
Mancomunitat de Catalunya - 1914-2014

23 de desembre de 2014